

Warszawa, 22.02.2021

Szanowny Pan Michał Kurtyka

Minister Klimatu i Środowiska

Wytyczne wykonawcze Komisji Europejskiej do dyrektywy SUP

Szanowny Panie Ministrze,

Przetwórcy tworzyw sztucznych zdecydowanie wspierają cele gospodarki o obiegu zamkniętym i uznają kluczową rolę, jaką dyrektywa w sprawie tworzyw sztucznych jednorazowego użytku (SUP) odgrywa w ograniczaniu wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko i niezbędnego ograniczenia ilości odpadów morskich.

Niemniej jednak, po dokładnej analizie sposobu wdrażania dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do ostatniego projektu wytycznych, naszą uwagę zwróciły kwestie, które uznaliśmy za krytyczne. Wydaje się, że w procesie opracowywania wytycznych Komisji Europejskiej do dyrektywy główny cel, jakim powinno być ułatwienie państwom członkowskim zharmonizowanej transpozycji do prawa krajowego, został wypaczony przez nadgorliwe podejście wykraczające poza jej zakres.

Wyraźnym przykładem jest między innymi niezwykle szeroka kategoria pojemników na żywność, które zgodnie z zapisami wytycznych zostałyby objęte ograniczeniami wynikającymi z dyrektywy. Z tekstu dyrektywy jasno wynika, że potencjał pojemnika do stania się śmieciem ze względu na jego objętość lub rozmiar ma decydujące znaczenie w identyfikacji przedmiotów objętych ograniczeniami. Natomiast, w zakres wytycznych zostały włączone również opakowania zbiorcze, których z definicji nie można uznać za jednorazowe. Wydaje się, że dokument nie uwzględnia wymogu określonego w dyrektywie, generując, oprócz nieuzasadnionego rozszerzenia ograniczeń, również wysokie ryzyko rozbieżnej interpretacji, w szczególności przy ocenie, że odpowiednia objętość i wielkość opakowania będzie się różnić również w zależności od wartości odżywczej żywności oraz zwyczajów konsumpcyjnych w całej Unii. Opierając się na obecnych wadliwych wytycznych trudno ocenić, czy np. 0,5 kg lodów w pojemniku, przeznaczonych do spożycia w domu, będzie przedmiotem ograniczeń związanych z transpozycją dyrektywy. Jest oczywiste, że tego rodzaju interpretacje mogą zagrozić zarówno pierwszemu celowi zharmonizowanej transpozycji, jak i jednolitemu rynkowi.

Ponadto w wytycznych nie uwzględniono fundamentalnej roli, jaką odgrywa opakowanie żywności w kontekście ochrony zdrowia konsumentów i realizacji celów gospodarki o obiegu zamkniętym, takich jak zapobieganie marnotrawieniu żywności. Jeżeli porcja jednorazowa nie jest już jednym z kluczowych elementów identyfikacji artykułów objętych zakresem dyrektywy, przeoczony jest cel ograniczenia ilości odpadów z tworzyw sztucznych oraz podstawowe potrzeby zachowania higieny i bezpieczeństwa konsumentów oraz ograniczenie marnotrawienia żywności. Opakowania z tworzyw sztucznych są

rzeczywiście używane w całym łańcuchu dostaw żywności, ponieważ wspierają bezpieczną dystrybucję żywności i minimalizują jej marnotrawstwo poprzez dłuższe utrzymywanie świeżości; ustanowienie zbyt szerokich ograniczeń stosowania opakowań z tworzyw sztucznych do żywności - także wtedy, gdy nie są one wprowadzane do obrotu w pojedynczych porcjach, może przynieść efekt odwrotny do zamierzonego pod względem wpływu na środowisko. Niestety, sposób napisania interpretacji niesie takie ryzyko.

Wprowadzając nadmiernie restrykcyjne regulacje likwidowalibyśmy korzyści wynikające ze stosowania tworzyw, zwłaszcza wobec zagrożenia pandemią COVID-19 i przyszłymi podobnymi zjawiskami. Niedobrze byłoby gdyby Polska znalazła się wśród krajów prowadzących tak procesy transpozycji, dyrektywy, że wprowadzone ograniczenia stałyby się surowsze niż te, które nakłada sama dyrektywa.

Akceptując, że wytyczne zawierają fundamentalne elementy interpretacji dyrektywy, których celem jest pomoc państwom członkowskim w procesie transpozycji, jesteśmy głęboko przekonani, że przygotowując jej polską transpozycję nie można lekceważyć znaczenia zachowania konkurencyjności polskiego przemysłu.

W związku z powyższym uprzejmie prosimy o uwzględnienie wagi problemu i tego, że wprowadzanie ograniczeń idących dalej niż ściśle interpretowane zapisy Dyrektywy miałyby negatywny wpływ na losy wielu polskich przedsiębiorstw i ich pozycji na jednolitym rynku UE.

Z poważaniem,

Robert Szyman
Dyrektor Generalny

Dr Tadeusz Nowicki
/pzpts404/ Prezes Zarządu

Do wiadomości:

Sekretarz Stanu, Pan Jacek Ozdoba

Radca Ministra, Pani Magdalena Reszka

Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej MRPiT, Pani Beata Lubos